

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

EVERY DAY

BcA. Michaela Simethová

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce
EVERY DAY
BcA. Michaela Simethová

Vedoucí práce: doc. MgA. Gabriel Vach

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2018 .....

podpis autora

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu diplomové práce panu doc. MgA. Gabrielu Vachovi za cenné rady, vstřícnost při konzultacích, odborné vedení a velkou trpělivost. Následně MgA. Markétě Kalivodové za rady při postupu vytváření tvarů a panu RNDr. Petru Frančemu za pomoc s technologickým vývojem.

Zvláštní poděkování patří Janu Zelinkovi, mé rodině a kamarádům za cenné postřehy a podporu během studia.

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	- 1 -
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE	- 2 -
3	PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY	- 3 -
4	POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	- 5 -
	4.1 POPIS DÍLA.....	- 5 -
	4.2 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	- 5 -
	4.3 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	- 6 -
5	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	- 7 -
	a) Knižní a periodická literatura	- 7 -
	b) Internetové zdroje.....	- 7 -
6	RESUMÉ.....	- 8 -
7	SEZNAM PŘÍLOH	- 9 -

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Poprvé jsem se s keramikou setkala v mateřské škole, kde jsem navštěvovala volnočasový umělecký kroužek v Lidové škole umění, zaměřený právě tímto směrem. Škola jako taková byla tvůrčí po všech stránkách. Od keramiky, kresbu a malbu, po linoryty, suchou jehlu až po plastiku ze všech materiálů. V sedmé třídě jsem se navíc přihlásila na doplňující blok, který nás měl připravit na talentové zkoušky do SPŠK Bechyně. Součástí bylo modelování bust, základy anatomie dle živého modelu a volné plastiky, dále také sádrové odlitky, kresby zátiší a abstrakce.

Po přijetí na SPŠK v Bechyni jsem nastoupila na obor keramický design. Tato škola pro mě byla velkým přínosem, a to nejen technologií a výrobou, ale i experimenty, které mi umožnily vyzkoušet si nové, pro mne dosud neznámé materiály. Například diturvit, licí hmoty a naglazurové barvy. Velmi jsem si oblíbila malírnu, kde se vytvářel dekor na výrobky a tímto směrem se také upínala má maturitní práce. Jemné tahy perokresbou vytvářeli dekory Benátským maskám. Ve třetím ročníku jsem absolvovala praxi ve škole SPŠ v Karlovy Vary, kde mě zaujala práce s porcelánem. Bylo to něco jiného od keramických hmot, bohužel jeho vlastnost „pamatovat si“ mi lehce ztěžovala práci. Zanedlouho jsem ale zjistila, jak s ním pracovat, a nakonec našla něco, co mě do teď naplňuje. Tato zkušenost mě poprvé přivedla na myšlenku pokračovat na vysoké škole v Plzni – v oboru Keramický design.

Po přijetí na ZČU UUD, obor sochařství – specializace keramika, jsem dva roky převážně studovala jen porcelán, a tak jsem se pro bakalářskou práci rozhodla vyzkoušet licí hmoty. Bakalářské studium bylo zaměřené především na ovládnutí tvarování litím porcelánu a vytváření forem, porozumění technologii a následně experimentům s hmotami. Téma pro moji bakalářskou práci bylo: „Konvolut ustálených prototypů měř“

Tato práce byla koncipována jako set nádob pro uchování potravin bez zapotřebí chladniček – elektřiny a chemikálií. Mojí mírou byla velikost nádob pro průměrnou domácnost, nádoba na chléb, drobné pečivo, nádoba na máslo a univerzální láhev na tekutiny. Vždy mne zajímala myšlenka: „co by se stalo, kdybychom neměli... elektřinu, plyn a mnoho dalších zdrojů, které jsou pro nás nepředstavitelnou součástí“ ?

Další tři roky magisterského studia pro mě byly především o experimentování s materiály. A o vývoji „postavit se na vlastní nohy“ vlastní propagací svých prací na výstavách například ve studentské galerii „Ve středu“ v Plzni, galerii „Galvína“ v Bechyni,

Jako druhý ateliér jsem si vybrala design kovu a šperku. Propojování materiálů bylo velmi zajímavé, naučila jsem se zde pájení, pískování, cizelování a mnoho dalších technologií, které se daly keramikou propojovat.

Po letech studia na této škole jsem nabrala mnoho zkušeností nejen s vytvářením, ale i s koncipováním zakázek pro firmy. Tyto přínosy jsou pro mě nejcennější.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Ze zadaných témat mne nejvíce zaujalo EVERY DAY. Každodenní myšlenka se zrodila, když jsem si uvědomila, jak přebíhám ze školy do práce, z práce do školy a snažím se co nejvíce vytížit svůj den. Není mnoho času na přípravu jídla a stravování ve fastfoodech se mi přičí. Domácí příprava jídla se však neobejde bez přepravy do plastových mističek a následně pak na talíř.

Rozhodla jsem se věnovat čas své osobní přenosné soupravě na jídlo. Souprava obsahuje tři nádoby: na hlavní chod, polévku a desert. Velikosti a proporce jsem volila dle svých potřeb, avšak s parametry, které jsou už pro užití nádobí ke stolování známé.

Mojí láskou je dekorování, rozhodla jsem se proto soupravy dekorovat prvky, které mi v úspěchanosti chybí a které mi den zpříjemní.

V liniích talířů se objevuje stylizovaný motiv mého psa, feny Kiry, ke které mám velmi osobní vztah a veškerý volný čas se snažím upínat k ní. A proto se v kontextu s přírodní tematikou objevuje nejčastěji. Velice si vážím svého volného času, protože ho mnoho není, a proto jsem se ho v této podobě rozhodla zaznamenávat v kresbách

S tímto stylem kresby se ztotožňuji po delší čas, jemné linie a drobné vzory mohou připomínat mandaly, současně s prvky cibulového dekoru známý pro porcelánové odvětví se proluly dva styly mne blízké.

Černobílý motiv jsem volila jako vzpomínku k daným místům v krajině. Nejraději mám podzim a jaro, proto se opakuje často tematika listů a květin. Tečky jako body míst, kudy jsme již šly a kde to známe

Ptáci jako symbol svobody, naplnění volností, kterou bych chtěla mít na místo svazujícího hypotečního úvěru a velkých závazků vůči již dospělé společnosti.

3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

Navrhnout sadu tak, aby splňovala všechny mé nároky, nebylo snadné. Bylo nutné si ujasnit tvar a propojení s praktickým nošením nádob. Vše do sebe muselo zapadat. Inspiraci jsem našla v japonských keramických jídonosičích, kde se vrstvily jednotlivé nádoby na sebe a vrchní nádoba byla přikryta keramickým poklopem. Avšak moje myšlenka se posouvala ještě dál.

Nechtěla jsem, aby se dotýkaly jednotlivé misky, jelikož by se potraviny při převozu otiskly do horní nádoby, a ta by se před vložením na stůl musela otírat.

Mezi jednotlivé kusy jsem navrhla talířek, který zamezí obtisknutí jídla do nádoby a zároveň při převozu zatěsňuje spodní miskou. Jako těsnící prvek jsem použila silikonové kroužky, které jsou vlepeny potravinářským silikonem na spodní část talíře. Z horní části talířku je vtisknut bílý kroužek, který zabraňuje klouzání misky a zároveň se o sebe neatírají dvě porcelánové plochy.

Po ujasnění kritérií, kterých chci docílit, jsem se pustila do vytváření modelů ze sádry a do úpravy a tvarování výsledného tvaru. Rotační tvar, který jsem miskám a talířům vtiskla, byl jednoduchý, lehce se rozšiřující tak, aby byly jednotlivé kusy skládatelné na sebe, ale aby se zároveň udržely velikosti nádob, ze kterých jsem vycházela. Rovně podední lépe přilne k talířku a minimalizuje posun.

Najednou jsem pochopila, že si moje uvažování nad tvarem a tvar samotný říkají o zjednodušení. Odpoutala jsem se proto od všech svých předchozích návrhů, které by akorát bránily dekorům.

Několikrát jsem si musela uvědomit, co jím a co by pro každou nádobu bylo vhodné, vytvořila jsem si tím tak i míru velikosti.

Celý set jsem si následně v modelech vytočila na sádrařském kruhu. Jelikož bylo zapotřebí velmi velké přesnosti, rozhodla jsem se ho přepracovat a za použití 3D frézy.

Celý set, po konečných vizualizacích v Rhinoceros 4.0, byl následně vyfrézovaný na jednotlivé modely z polyuretanu. Poté jsem na kruhu vytočila kužele, výlevky, aby bylo ve formě patrné množství porcelánové hmoty. Všechny modely z polyuretanu byly separovány několika vrstvami akrylové barvy pro výplň póru a následně zbroušeny jemným smirkovým papírem o hrubosti 1200. Tyto modely spolu se sádrovými výlevkami byly následně separovány šelakem z důvodu nepropustnosti a mýdlem k oddělení od sádrových forem.

Formy ze sádry musí být o 14 % větší, kvůli smršťování porcelánové hmoty během sušení a pálení.

Jednotlivé misky byly uzpůsobené pro lití klasickou formou s výlevkou. Talíře pro lití na jádro, kdy porcelánová hmota usedá do forem a vytváří stěp bez nutnosti vylévání přebytečného porcelánu, jako je tak u klasického lití.

4 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

4.1 POPIS DÍLA

Mé dílo je založeno na základě funkčního designu, složené z nádob pro každodenní čas. Set vytvořený pro přepravu a servírování jídla bez použití polyethylenových krabiček a jednorázových boxů. Sada talířů a misek tvoří vyvážený celek v objemech pro primárně jednu osobu.

Svou prací v dekorování, jsem se snažila vtáhnout pozorovatele do hravého světa plného přírody. Vnější strohý pohled působí jako objekt a přebíjí vnitřní dekorativní pole, poseté květinami a zvířaty.

Celý set se skládá ze tří misek a třech talířů, které do sebe zapadají. Jednotlivé části jsou zatěsněny silikonovým kroužkem a upnuté do mosazné konstrukce. Kombinace těchto materiálů jsou mi blízké a podporují dojem užitého produktu.

4.2 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Porcelán, glazura: Porcelánová licí hmota je tvořena směsí přibližně 50 % kaolinu, 25 % živce a 25 % křemene. Je dovezená již ztekucená z firmy Imerys ze Staré Role, tím je zaručena vhodná viskozita hmoty. Bělost porcelánu zajišťují suroviny, které jsou velice jemně namlety a smíchány s vodou. Povrch střepeu je pokrytý transparentní glazurou taktéž z firmy Imerys ze Staré Role. Na spodní hranu talířů jsem použila glazuru P16 s nižší vypalovací teplotou na 1000 °C, abych zamezila tavení předešlé glazury a tím tak k přilepení k plátu.

Přežah: Výrobky prošly nejprve prvním, takzvaným přežahovým výpalem na 920 °C v ateliérové elektrické peci. Nejprve se sušením odpařila vlhkost z prostředí obsažená ve výrobcích, do cca 450 °C vyhořívají veškeré organické látky a odchází chemicky vázaná voda. Při 700 °C a 900 °C dochází k přeměně křemene. Výrobky tak získaly potřebnou pevnost.

Ostrý výpal: Po glazování byly výrobky páleny v ateliérové redukční plynové peci na teplotu 1350 °C-1370 °C, při které porcelán slíne. Redukční výpal zajišťuje čistotu střepeu.

Obtisk: obtisk je vytvořen z litografické šablony a následně tažen přes síto vtavnou barvou na 1200 °C a splňuje potravinářskou atestaci.

Potravinářský silikon: 100 % ekologická silikonová pryž, průměr 3 mm s teplotní roztažností -40 až 250 °C, certifikace FDA/LFGB/SGS.

Mosaz: Mosazná spájená konstrukce se zapínáním celého setu. Skládá se z malého a velkého kruhu, který je vyztužený příčkou, kvůli menšímu pnutí. Tyto dva kruhy spojují dvě podélné stojky, které jsou zakončeny panty.

Celý spoj uzavírá zapínání známe z tlakových dóz, protažené očkem drátu a fixující tak nádoby, aby nedošlo k posunu.

Rozhodla jsem se jako povrchovou úpravu vyžít pískování, zjemní se tak mosazná barva na zlatostříbrnou barvu a mat podtrhne porcelánový lesk.

4.3 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Má práce přivádí další možnosti využití porcelánu ve formě přenášení porcelánu a vyžití stolování jako takového, zejména pro dnešní uspěchanou dobu. Při navrhování tohoto dekoru jsem se zdokonalila v práci s počítačovými editory a zjistila jsem, že je to nutná součást celého procesu.

Nadále jsem si osvojila práci s roztažností několika glazur, které jsem aplikovala na svůj výrobek. Tento výrobek se tímto odlišuje od masově produkovaných setů na jídlo. Nelehkým úkolem pro mne byly funkční stránky při kompletaci setu, celkové zatěsnění a upnutí konstrukce. Díky těmto zkušenostem jsem získala mnoho prospěšných poznatků.

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

b) Internetové zdroje

1. CHLÁDEK, Jiří, ed. *Dekorace užitkového porcelánu: určeno [též] žákům učňovských a prům. škol keramických*. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1978. Řada sklářské literatury.

2. CHLÁDEK, Jiří. *Porcelán*. Czech Republic: Nava, 2000. ISBN 8072110780.

3. CHLÁDEK, Jiří. *Klasika porcelánu: Čína a Evropa*. Karlovy Vary: Mirror, 2007. ISBN 978-80-239-9872-6.

4. KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. Praha: Torst, 1994. ISBN 8085639173.

5. MERGL, Jan. *Užití umění secese ve sbírkách západočeských muzeí*. Cheb: Chebské muzeum, 1999.

6. POSPÍŠIL, Zdeněk a Aleš KOLLER. *Jemná keramika: Úvod a základy technologie*. Praha: SNTL, 1981.

7. WOLF, E. Matthes. *Keramische glasuren. Grundlagen, Eigenschaften, Rezepte, Anwendung*. 1997. ISBN 3804301274

8. RADA, Pravoslav. *Keramika*. Praha: Aventinum, 2007. ISBN 978-80-86858-45-6.

9. HANYKÝŘ, Vladimír. *Keramika*. Plzeň: Plzeňský kraj, 2011. ISBN 978-80-86821-63-4.

10. HERAINOVÁ, Marcela. *Glazury, keramické barvy a dekorační techniky*. Praha: Silikátový svaz, 2002. ISBN 80-903113-1-8.

11. HERAINOVÁ, Marcela. *Keramické suroviny a jejich úprava*. Praha: Silikátový svaz, 2002. ISBN 80-903113-2-6.

12. WEIß, Gustav. *Keramika: umění z hlíny: kulturní dějiny a keramické techniky*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1954-2.

6 RESUMÉ

The core of my work is based in functional design. It is a set of bowls and plates designed to avoid carrying and serving food in polyethylene containers. The set creates a balanced and complex unit in volumes designed mainly for one person's everyday use.

By the mean of decoration, I tried to pull the observer into a playful world full of nature.

The outter clean look works as self-sustaining object but it's mass does not overwhelm the inner decorations full of animals, plants and blossoms.

The whole set consists of three bowls and three plates fitted together. The individual parts are sealed by silicone bands and clamped into brass frame.

Combination of these materials are very close to me and support the feeling of everyday use product.

7 SEZNAM PŘÍLOH

7.1 INSPIRACE

7.2 NÁVRHY

7.3 MODELY/FORMY

7.4 VÝSLEDNÉ NÁVRHY

7.5 SÍTOTISK

7.6 NÁVRH MODELU

7.7. REALIZACE

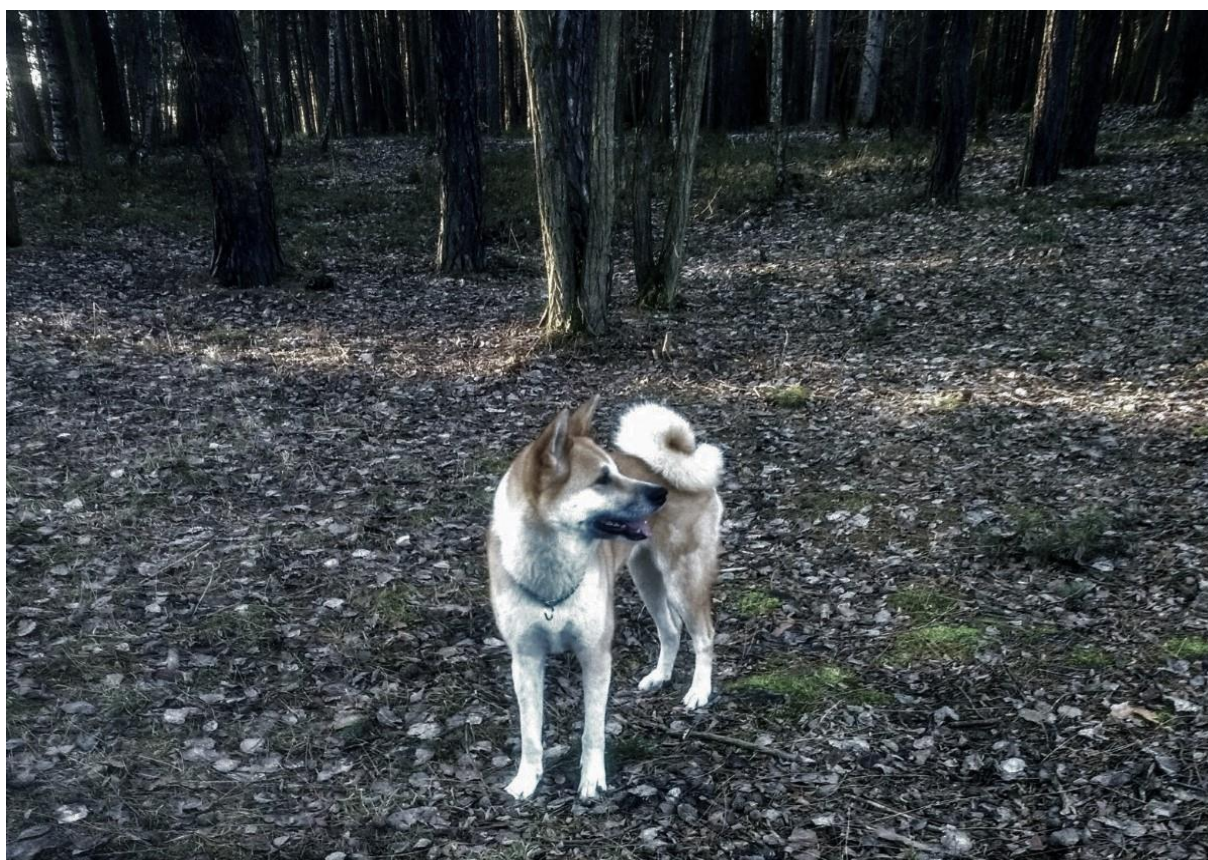
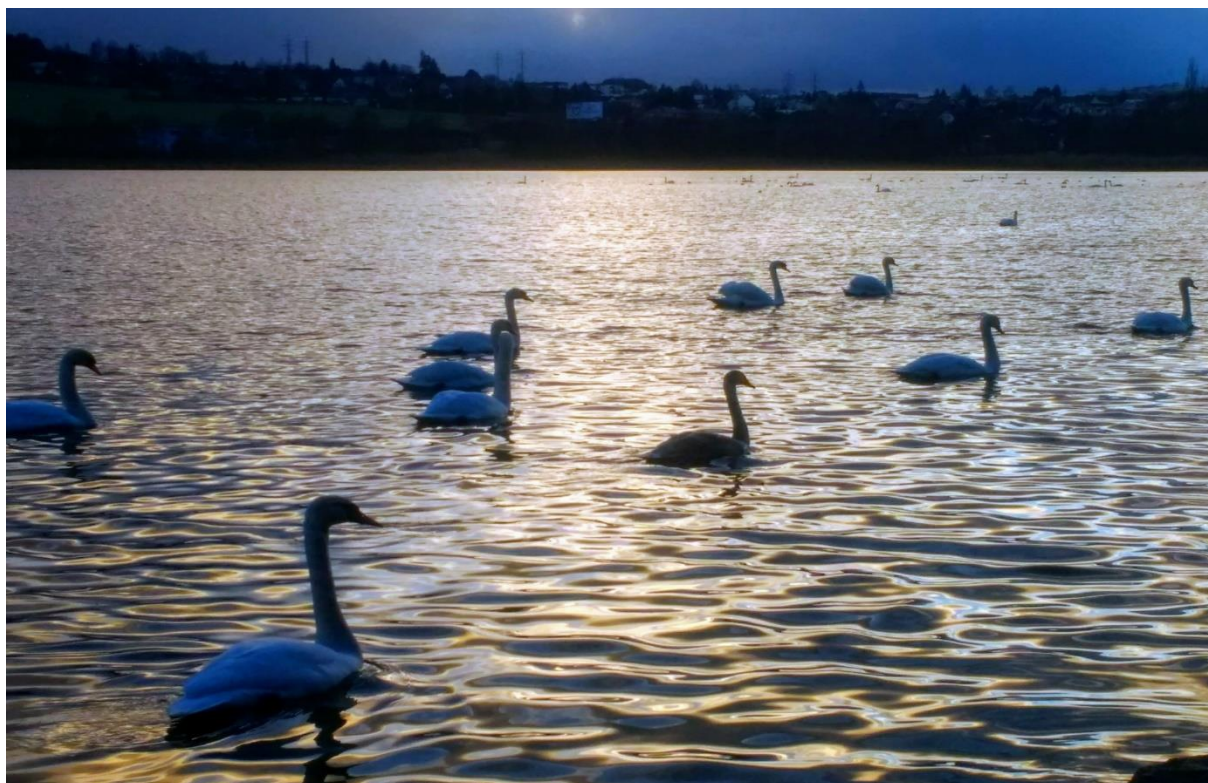
7.1 INSPIRACE

Autor: foto vlastní

7.1 INSPIRACE

Autor: foto vlastní

7.2. NÁVRHY

Autor: foto vlastní

7.2. NÁVRHY

Autor: foto vlastní

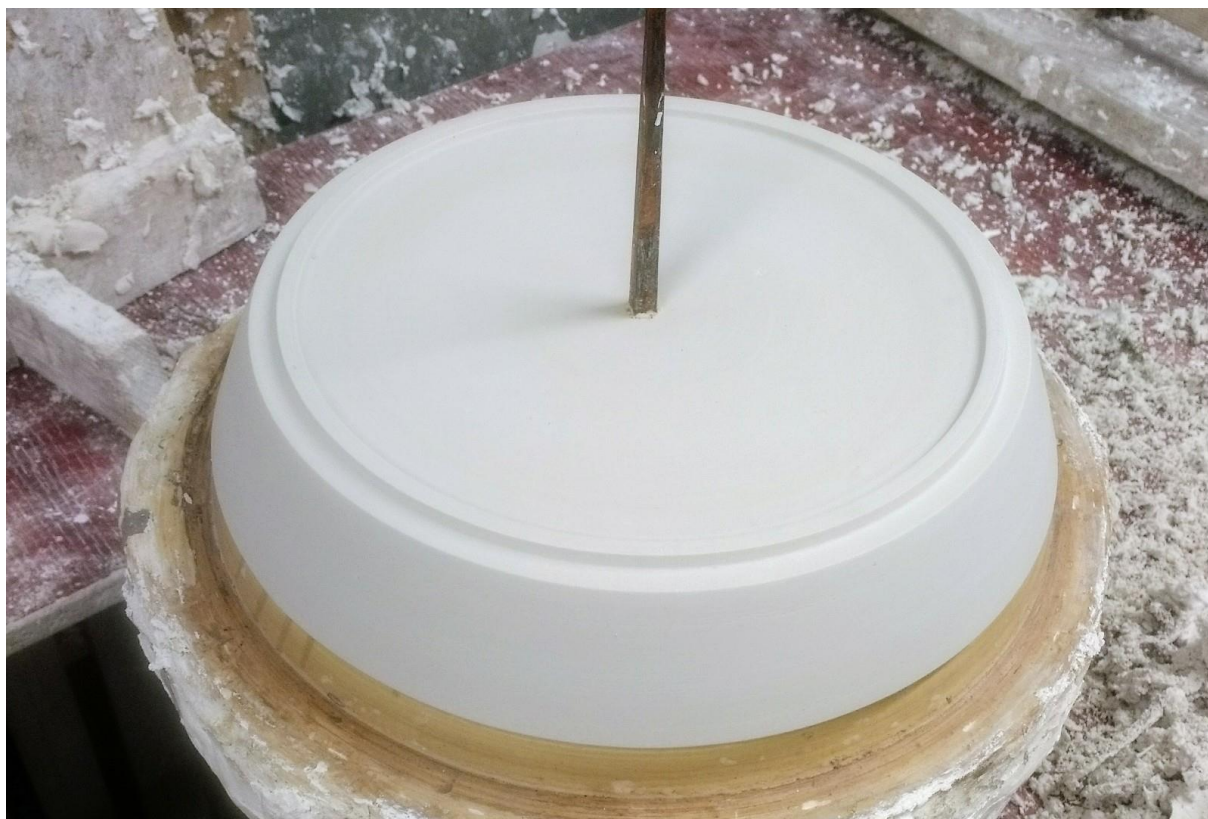

7.2. NÁVRHY

Autor: foto vlastní

7.3 MODELÝ/FORMY

Autor: foto vlastní

7.3 MODELY/FORMY

Autor: foto vlastní

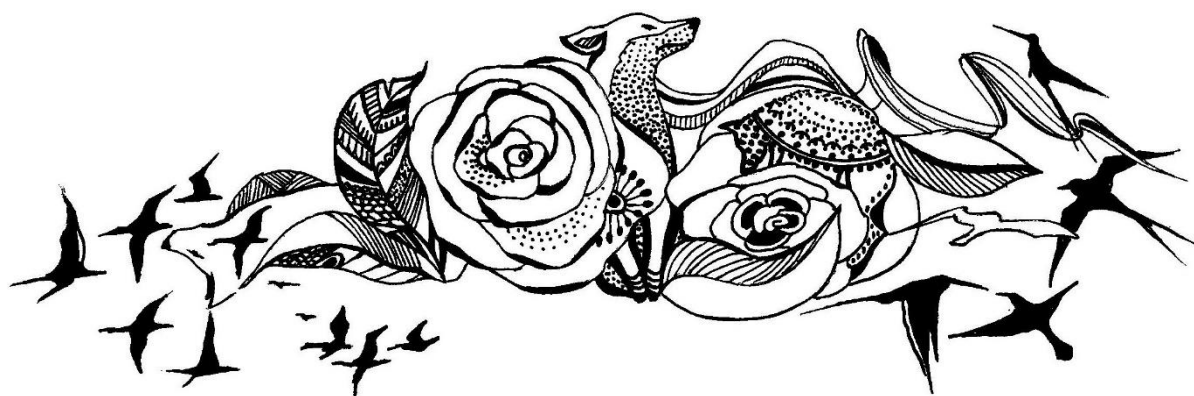
7.4 VÝSLEDNÉ NÁVRHY

7.4 VÝSLEDNÉ NÁVRHY

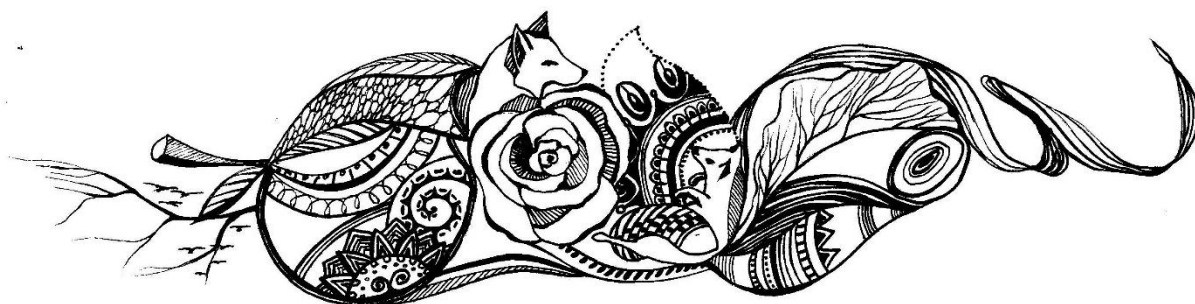

7.4 VÝSLEDNÉ NÁVRHY

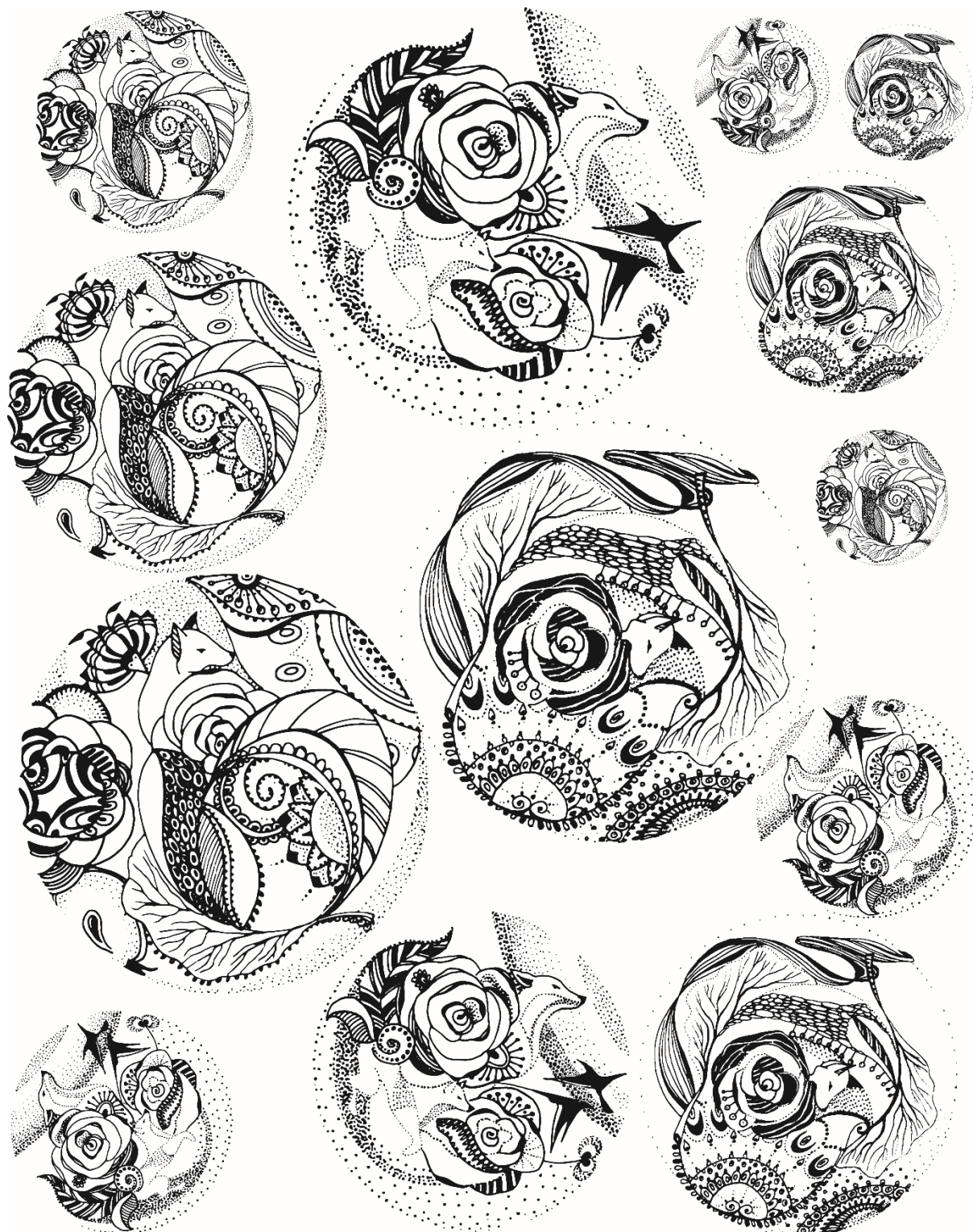
7.4 VÝSLEDNÉ NÁVRHY

7.4 VÝSLEDNÉ NÁVRHY

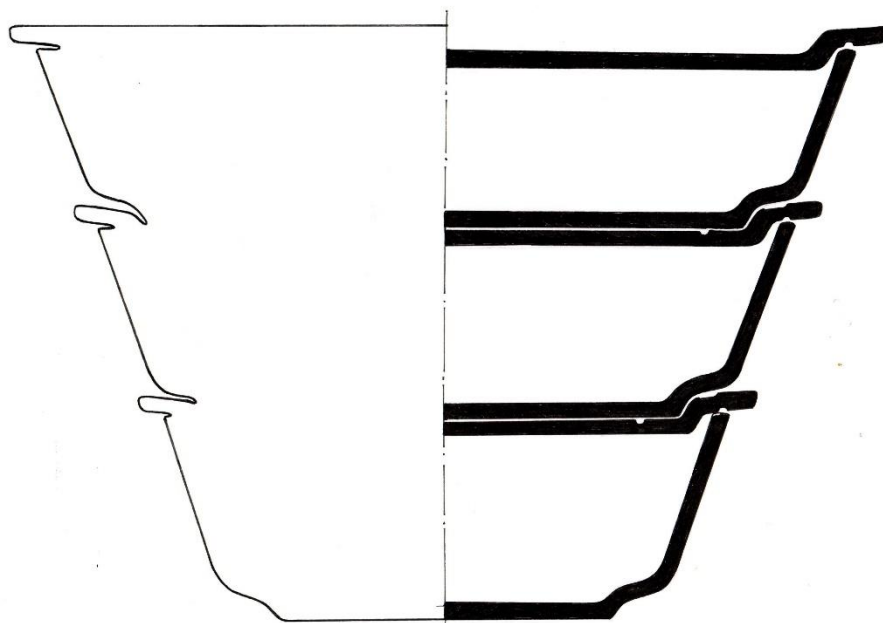

7.5 SÍTOTISK

....

7.6 NÁVRH MODELU

7.7. REALIZACE

Autor: foto vlastní

7.7. REALIZACE

Autor: foto Libor Hošek

7.7. REALIZACE

Autor: foto Libor Hošek

7.7. REALIZACE

Autor: foto Libor Hošek

7.7. REALIZACE

Autor: foto Libor Hošek